

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2018/1575**2018 m. rugpjūčio 9 d.****dėl priemonių SA.28973 – C 16/2010 (ex NN 22/2010, ex CP 318/2009), kurias Graikija taikė tam tikriems savo lošimo namams***(pranešta dokumentu Nr. C(2018) 5267)***(Tekstas autentiškas tik graikų kalba)****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis teikti savo pastabas pagal minėtą (-as) nuostatą (-as) ⁽¹⁾,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2009 m. liepos 8 d. konsorciumas *Loutraki AE – Club Hotel Loutraki AE* ⁽²⁾ (toliau – skundo pateikėjas arba Lutrakio lošimo namai) pateikė Europos Komisijai (toliau – Komisija) skundą dėl Graikijos teisės aktų, kuriais nustatoma įėjimo į lošimo namus mokesčių sistema, ir teigė, kad šia sistema tam tikriems lošimo namų veiklos vykdytojams suteikta valstybės pagalba. 2009 m. spalio 7 d. elektroniniu raštu skundo pateikėjas nurodė neprieštaraujantis, kad būtų atskleista jo tapatybė. 2009 m. spalio 14 d. įvyko Komisijos darbuotojų ir skundo pateikėjo atstovų susitikimas. 2009 m. spalio 26 d. raštu skundo pateikėjas pateikė papildomos informacijos savo skundui pagrįsti.
- (2) 2009 m. spalio 21 d. Komisija persiuntė skundą Graikijai ir paprašė jos patikslinti jame iškeltus klausimus. Graikija Komisijai atsakė 2009 m. lapkričio 27 d.
- (3) 2009 m. gruodžio 15 d. Komisija persiuntė Graikijos atsakymą skundo pateikėjui. 2009 m. gruodžio 29 d. skundo pateikėjas pateikė pastabas dėl Graikijos atsakymo.
- (4) 2010 m. vasario 25 d., kovo 4 ir 23 d. bei balandžio 13 d. Komisija paprašė Graikijos pateikti papildomos informacijos; Graikija į šiuos prašymus atsakė 2010 m. kovo 10 d. bei balandžio 1 ir 21 d.
- (5) 2010 m. liepos 6 d. sprendimu (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) Komisija Graikijai pranešė pradėdanti Sutarties dėl Europos Sąjungos (toliau – SESV) veikimo 108 straipsnio 2 dalyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą dėl Graikijos įgyvendintos priemonės, t. y. mažesnio mokesčio tarifo nustatymo įėjimui į kai kuriuos lošimo namus (toliau – priemonė). Sprendimas pradėti procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽¹⁾, o suinteresuotųjų šalių paprašyta pateikti pastabas.
- (6) 2010 m. rugpjūčio 4 d. Komisija gavo dviejų tariamų pagalbos gavėjų pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą: *Mont Parnės* lošimo namų ⁽³⁾ ir *Salonikų* lošimo namų ⁽⁴⁾.
- (7) 2010 m. spalio 6 d. raštu Komisija iš Graikijos gavo pastabų dėl sprendimo pradėti procedūrą. 2010 m. spalio 12 d. Graikijos valdžios institucijos pateikė papildomos informacijos dėl ginčijamos priemonės.
- (8) 2010 m. spalio 8 ir 25 d. raštais skundo pateikėjas pateikė savo pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą.

⁽¹⁾ OL C 235, 2010 8 31, p. 3.⁽²⁾ Konsorciumas *Loutraki S.A. - Club Hotel Casino Loutraki S.A.* (Κοινοπραξία Δ.Α.Ε.Τ.- Λουτρακι Α.Ε.- Κλαμπ Οτελ Λουτρακι Α.Ε.), Voukourestiou 11, Akti Poseidonos 48, Loutrakis, Atėnai 10671, Graikija.⁽³⁾ *Mont Parnės* lošimo namai, *société anonyme Elliniko Kasino Parnithas A.E.*, Agiou Konstantinou 49, 15124 Amarusijas, Graikija.⁽⁴⁾ *Salonikų* lošimo namai, *Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki AE*, Agiou Konstantinou 49, 15124 Amarusijas, Graikija, ir 13o km odou Thessalonikis-Polygyrou, 55103 Salonikai, Graikija.

- (9) 2010 m. spalio 29 d. raštu Komisija Graikijos valdžios institucijoms perdavė pastabas, kurias pateikė *Mont Parnès* lošimo namai ir Salonikų lošimo namai. 2010 m. gruodžio 6 d. raštu Graikijos valdžios institucijos pateikė savo pastabas dėl trečiųjų šalių pastabų.
- (10) 2011 m. gegužės 24 d. Komisija priėmė Sprendimą 2011/716/ES ⁽¹⁾ (toliau – 2011 m. galutinis sprendimas), kuriame padarė išvadą, kad priemonė yra su rinka nesuderinama neteisėta valstybės pagalba, ir įpareigojo susigrąžinti pagalbą.
- (11) 2011 m. rugpjūčio 3 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu Graikijos Respublika pareiškė ieškinį dėl 2011 m. galutinio sprendimo panaikinimo (byla T-425/11). Ieškinius dėl sprendimo panaikinimo taip pat pateikė *Etaireia Akiniton Dimosiou AE* (byla T-419/11), Salonikų lošimo namai (byla T-635/11), *Mont Parnès* lošimo namai (byla T-14/12) ir *Athens Resort Casino AE Symmetochon* (byla T-36/12), kuri yra Salonikų lošimo namų ir *Mont Parnès* lošimo namų akcininkė.
- (12) 2014 m. rugsėjo 11 d. Sprendimu byloje T-425/11, *Graikija/Komisija* ⁽²⁾, (toliau – 2014 m. sprendimas), Bendrasis Teismas panaikino 2011 m. galutinį sprendimą ir nusprendė, kad Komisija neįrodė valstybės pagalbos buvimo pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- (13) 2014 m. lapkričio 22 d. Komisija apskundė 2014 m. sprendimą. 2015 m. spalio 22 d. nutartimi byloje C-530/14 P, *Komisija/Graikija* ⁽³⁾, (toliau – 2015 m. nutartis), Teisingumo Teismas atmetė Komisijos skundą ir paliko galioti 2014 m. sprendimą. Atitinkamai Bendrasis Teismas pripažino, kad *Etaireia Akiniton Dimosiou AE*, Salonikų lošimo namų, *Mont Parnès* lošimo namų ir *Athens Resort Casino AE Symmetochon* pareikšti ieškiniai dėl 2011 m. galutinio sprendimo panaikinimo neturi dalyko ir paliko juos nenagrinėtus.
- (14) Todėl Komisijai teko iš naujo išnagrinėti priemonę ir dėl jos priimti naują galutinį sprendimą.
- (15) 2017 m. balandžio 14 d. Lutrakio lošimo namai pateikė naują skundą, kuriuo prašė Komisijos priimti naują galutinį sprendimą ir pripažinti, kad priemonė pažeidžia SESV 108 straipsnio 3 dalį ir yra nesuderinama su vidaus rinka, ir įpareigoti susigrąžinti pagalbą.
- (16) 2017 m. lapkričio 17 d. Komisija persiuntė naują skundą Graikijai ir paprašė jos pateikti pastabas. Gavusi Graikijos prašymą pateikti vertimus į graikų kalbą, Komisija 2017 m. gruodžio 20 d. išsiuntė dokumentus graikų kalba. Graikija Komisijai atsakė 2018 m. sausio 26 d.

2. VERTINAMA PRIEMONĖ

2.1. Priemonė

- (17) Vertinama priemonė yra Graikijos įėjimo į lošimo namus mokesčių sistema, kuri buvo taikoma iki 2012 m. lapkričio mėn. Pagal šią sistemą įėjimo į Graikijos lošimo namus mokesčio dydį lėmė tai, ar lošimo namai yra valstybiniai, ar privatūs.
- (18) Nuo 1995 m. visi Graikijos lošimo namai turi imti 15 EUR dydžio įėjimo rinkliavą iš kiekvieno kliento. Vėliau 80 % šios sumos (12 EUR) privaloma pervesti Graikijos valstybei kaip mokesčių už įėjimą. Lošimo namai turi teisę pasilikti likusius 20 % mokesčio (3 EUR), kurie laikomi atlygiu už bilieto išdavimą ir jų sąnaudų padengimu.
- (19) Lošimo namų renkamos įėjimo rinkliavos dydžio išimtis praktikoje buvo taikoma valstybės valdomiems lošimo namams (toliau – valstybiniai lošimo namai) ir privatiems Salonikų lošimo namams. Šie lošimo namai turi imti 6 EUR rinkliavą iš kiekvieno įeinančio kliento. Vėliau 80 % šios sumos (4,80 EUR) privaloma pervesti Graikijos valstybei kaip mokesčių už įėjimą. Lošimo namai turi teisę pasilikti likusius 20 % mokesčio (1,20 EUR), kurie laikomi atlygiu už bilieto išdavimą ir jų sąnaudų padengimu.

⁽¹⁾ 2011 m. gegužės 24 d. Komisijos Sprendimas 2011/716/ES dėl valstybės pagalbos C 16/10 (ex NN 22/10, ex CP 318/09), kurią Graikija suteikė kai kuriems Graikijos lošimo namams (OL L 285, 2011 11 1, p. 25).

⁽²⁾ 2014 m. rugsėjo 11 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Graikijos Respublika/Europos Komisija*, T-425/11, ECLI:EU:T:2014:768.

⁽³⁾ 2015 m. spalio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Europos Komisija/Graikijos Respublika*, C-530/14 P, ECLI:EU:C:2015:727.

- (20) Taikant šią priemonę, privatūs lošimo namai valstybei perveda po 12 EUR, o valstybiniai lošimo namai ir Salonikų lošimo namai – po 4,80 EUR už įleistą klientą. Teisės aktuose taip pat numatyta galimybė lošimo namams tam tikromis aplinkybėmis įleisti klientus nemokamai, tačiau tokiu atveju jie vis tiek privalo sumokėti valstybei 12 arba 4,80 EUR mokesčių už kiekvieną įleistą klientą, nors įėjimo rinkliavos nerenka.

2.2. Atitinkamos Graikijos teisės nuostatos

- (21) Prieš liberalizuojant rinką 1994 metais Graikijoje veikė tik trys lošimo namai – *Mont Parnès*, Korfu ir Rodo lošimo namai. Tuo metu šie lošimo namai buvo valstybės įmonės ir juos kaip valstybei priklausančius klubus valdė Graikijos nacionalinė turizmo organizacija (toliau – EOT) ⁽¹⁾. EOT Generalinio sekretoriaus sprendimais nustatyta, kad šių lošimo namų taikoma įėjimo bilietų kaina sudaro ⁽²⁾ 1 500 (maždaug 4,50 EUR) arba 2 000 GRD (maždaug 6 EUR). 2002 m. Graikijoje įvedus eurą, 6 EUR tapo reguliuojama rinkliava už įėjimą į valstybinius lošimo namus.
- (22) Graikijos lošimo namų rinka liberalizuota 1994 m., kai, priėmus Įstatymą Nr. 2206/1994 ⁽³⁾, be trijų esamų valstybinių lošimo namų buvo naujai įsteigti šeši privatūs lošimo namai. Įstatymo Nr. 2206/1994 2 straipsnio 10 dalyje buvo numatyta, kad įėjimo į tam tikrų vietovių lošimo namus kaina bus nustatoma ministro sprendimu; tuo pačiu sprendimu taip pat būtų nustatoma procentinė kainos dalis, atiteksianti Graikijos valstybei kaip pajamos. 1995 m. lapkričio 16 d. ministro sprendimu ⁽⁴⁾ (toliau – 1995 m. ministro sprendimas) Finansų ministras nustatė, kad nuo 1995 m. gruodžio 15 d. visi lošimo namų veiklos vykdytojai pagal Įstatymą Nr. 2206/1994 ⁽⁵⁾ už įėjimą privalo rinkti 5 000 GRD ⁽⁶⁾ (maždaug 15 EUR) rinkliavą. 1995 m. ministro sprendimu nustatyta, kad lošimo namų įmonės privalo pasilikti 20 % kainos, įskaitant atitinkamą PVM, kaip atlygį už bilieto išdavimą ir sąnaudų padengimą, o likusi suma laikoma valstybės rinkliava ⁽⁷⁾. 1995 m. ministro sprendime numatyta, kad tam tikrais atvejais lošimo namai gali neimti pinigų už įėjimą ⁽⁸⁾. NET ir tokiais atvejais lošimo namai turėdavo perduoti 80 % reguliuojamos įėjimo rinkliavos valstybei, nors jie tada nerinkdavo įėjimo rinkliavos ⁽⁹⁾. 1995 m. ministro sprendime reikalaujama, kad lošimo namai mokesčius valstybei sumokėtų kas mėnesį ⁽¹⁰⁾. Be to, ministro sprendime numatytos konkrečios bilietų, galiojančių 15 arba 30 dienų, nuolaidos ⁽¹¹⁾. 2002 m. Graikijoje įvedus eurą, 15 EUR tapo standartine reguliuojama rinkliava už įėjimą į lošimo namus.

⁽¹⁾ Trys lošimo namai buvo valdomi kaip EOT įmonės pagal Įstatymą Nr. 1624/1951, Dekretą Nr. 4109/1960 ir Įstatymą Nr. 2160/1993. Vėliau vietoj EOT Korfu ir *Mont Parnès* lošimo namų veiklos vykdytoja tapo Graikijos turizmo plėtros įmonė (toliau – ETA), visiškai priklausiusi Graikijos valstybei pagal įstatymus Nr. 2636/1998 ir Nr. 2837/2000, kuri vykdė veiklą dviejuose minėtuose lošimo namuose, kol jiems buvo išduotos licencijos pagal Įstatymą Nr. 3139/2003. Rodo lošimo namuose EOT vykdė veiklą iki licencijos jiems išdavimo 1996 m.

⁽²⁾ Konkrečiau EOT Generalinio sekretoriaus sprendimai (priimti vadovaujantis Įstatymu Nr. 1624/1951 ir Dekretu Nr. 4109/1960) yra: 1991 m. lapkričio 21 d. EOT sprendimas Nr. 535633 (kuriuo nustatoma 2 000 GRD įėjimo į *Mont Parnès* lošimo namus kaina); 1992 m. kovo 24 d. EOT sprendimas Nr. 508049 (kuriuo nustatoma 1 500 GRD įėjimo į Korfu ir Rodo lošimo namus kaina); 1997 m. lapkričio 24 d. EOT sprendimas Nr. 532691 (kuriuo nustatoma 2 000 GRD įėjimo į Korfu lošimo namus kaina).

⁽³⁾ 1994 m. balandžio 20 d. Įstatymas Nr. 2206/1994 dėl lošimo namų steigimo, veiklos vykdymo ir priežiūros bei kitų klausimų (*Νόμος 2206, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 62*).

⁽⁴⁾ 1995 m. lapkričio 16 d. ministro sprendimas Nr. 1128269/1226/0015/POL.1292 (FEK 982/B/1995).

⁽⁵⁾ 1995 m. ministro sprendimo 1 punktą: „Lošimo namų veiklos vykdytojai (Įstatymas Nr. 2206/1994) nuo 1995 m. gruodžio 15 d. privalo pagal toliau nurodytas nuostatas kiekvienam asmeniui išduoti įėjimo bilietą“.

⁽⁶⁾ 1995 m. ministro sprendimo 5 punktą: „Vienoda įėjimo į lošimo automatų ir stalo žaidimų zonas bilieto kaina yra penki tūkstančiai (5 000) GRD“.

⁽⁷⁾ 1995 m. ministro sprendimo 7 punkto pirmame papunktyje nustatyta: „Iš visos bilieto vertės 20 % lieka lošimo namų įmonei kaip bilieto išdavimo mokesčių ir išlaidoms padengti, įskaitant mokėtiną PVM; likusi dalis yra valstybės rinkliava“.

⁽⁸⁾ 1995 m. ministro sprendimo 6 punkte nustatyta: „Jeigu dėl reklamos ar socialinės pareigos lošimo namai neima iš asmens įėjimo mokesčio, lošimo namai iš mokesčių požiūriu patvirtintos kasos išduoda specialios serijos arba specialaus totalizatoriaus bilietą, kuris pažymėtas kaip nemokamas“.

⁽⁹⁾ 1995 m. ministro sprendimo 7 punkto antrame papunktyje nustatyta: „Viešoji rinkliava už nemokamus bilietus mokama pagal bilieto kainą atitinkamą šio sprendimo 5 punkte nustatytą dieną“.

⁽¹⁰⁾ 1995 m. ministro sprendimo 10 punkto pirmame papunktyje nustatyta: „Viešosios rinkliavos deponuojamos atitinkamame pelno mokesčio biure dešimtą kiekvieno mėnesio dieną, pateikiant praėjusį mėnesį surinktų rinkliavų ataskaitą“.

⁽¹¹⁾ 1995 m. ministro sprendimo 8 punkto pirmame ir antrame papunkčiuose nustatyta: „Laikantis minėtų 2–7 punktų, [lošimo namų veiklos vykdytojams] leidžiama išduoti ilgalaikius atitinkamai 15 arba 30 viena po kitos einančių dienų arba kalendorinių mėnesių galiojančius bilietus. Gali būti suteikiama tokių minėtų ilgalaikių bilietų vertės nuolaida:

- a) 15 dienų galiojantiems bilietams – 40 % visos 15 dienos bilietų vertės, jeigu tokie bilietai išduodami kalendorinėms dviem savaitėms; paskutinės mėnesio dvi savaitės apima laikotarpį, kuris prasideda šešiolikta mėnesio dieną ir baigiasi paskutine mėnesio dieną;
- b) 30 dienų arba vieną mėnesį galiojantiems bilietams – 50 % visos 30 dienos bilietų vertės“.

- (23) Nors Graikijos lošimo namų veikla reglamentuojama Įstatymu Nr. 2206/1994 ir 1995 m. ministro sprendimu, valstybiniais *Mont Parnès*, Korfu ir Rodo lošimo namams šis įstatymas ir sprendimas nebuvo taikomi, kol Lošimo namų komisija jiems išdavė licencijas. Įstatyme Nr. 2160/1993 buvo numatyta, kad šie lošimo namai toliau veiks kaip EOT valdomi klubai remiantis atitinkamais EOT teisės aktais, t. y. Įstatymu Nr. 1624/1951 ⁽¹⁾, Dekretu Nr. 4109/1960 ⁽²⁾ ir Įstatymu Nr. 2160/1993 ⁽³⁾. Todėl *Mont Parnès*, Korfu ir Rodo lošimo namai toliau taikė 6 EUR įėjimo rinkliavą.
- (24) Kita vertus, visi nauji privatūs lošimo namai, įsteigti po Įstatymo Nr. 2206/1994 priėmimo, išskyrus Salonikų lošimo namus, įgyvendino 1995 m. ministro sprendimą ir taikė 15 EUR įėjimo bilieto kainą. Nors Salonikų lošimo namai buvo įsteigti ir licencijuoti 1995 m. pagal Įstatymą Nr. 2206/1994, jie taikė sumažintą 6 EUR įėjimo rinkliavą, kurią taikė valstybiniai lošimo namai, iki 2012 m. lapkričio mėn., remdamiesi įstatymo galią turinčiu Dekretu Nr. 2687/1953 ⁽⁴⁾, kuriame buvo nustatyta, kad iš užsienio investicijų įsteigtos įmonės vertinamos bent taip pat palankiai kaip kitos panašios šalies įmonės ⁽⁵⁾. Kadangi Salonikų lošimo namams licencija buvo išduota 1995 m., jiems taikytas reikalavimas 80 % įėjimo bilieto nominaliosios vertės pervesti valstybei ⁽⁶⁾.
- (25) Graikijos teigimu, valstybiniais lošimo namams taikytos specialiosios nuostatos, galiojusios iki Įstatymo Nr. 2206/1994 priėmimo, turėtų būti laikomos bendrųjų Įstatymo Nr. 2206/1994 ir 1995 m. ministro sprendimo nuostatų taikymo išimtimi. Todėl iki jiems išduodant licencijas pagal Įstatymą Nr. 2206/1994 1995 m. ministro sprendimas buvo laikomas netaikomu valstybiniais lošimo namams nei įprastos 15 EUR įėjimo rinkliavos, nei reikalavimo atiduoti 80 % šios kainos valstybei požiūriu. Vis dėlto, kadangi valstybiniais lošimo namams buvo išimtinai leidžiama taikyti 6 EUR įėjimo rinkliavą remiantis jau galiojančiais EOT sprendimais, kurie buvo laikomi specialiomis nukrypti leidžiančiomis nuostatomis (ankstesnė *lex specialis*), kurių nepakeičia bendrosios Įstatymo Nr. 2206/1994 ir 1995 m. ministro sprendimo nuostatos, valstybiniai lošimo namai mokėjo 80 % tik nuo 6 EUR. EOT sprendimai buvo laikomi nebetaikomais tik po privatizavimo, kai lošimo namai nebebuvo visiškai kontroliuojami valstybės. Tik po privatizavimo šie lošimo namai ėmė rinkti standartinę 15 EUR įėjimo rinkliavą ir įgijo pareigą valstybei sumokėti 80 % nuo 15 EUR.
- (26) Dar viena bendrųjų Įstatymo Nr. 2206/1994 ir 1995 m. ministro sprendimo nuostatų taikymo išimtis buvo taikoma iš dalies privatizuotiems *Mont Parnès* lošimo namams pagal Įstatymą Nr. 3139/2003, kuriame buvo aiškiai nurodyta, kad įėjimo į *Mont Parnès* lošimo namus kaina ir toliau bus 6 EUR.
- (27) 2000 m. *Mont Parnès* ir Korfu lošimo namų veiklos vykdymą iš EOT perėmė *Ellinika Touristika Akinita AE* (toliau – ETA), visiškai priklausiusi Graikijos valstybei. Nuo 2000 m. pabaigos iki licencijos lošimo namams išdavimo pagal Įstatymą Nr. 2206/1994 2003 m. ETA iš pradžių ⁽⁷⁾ savanoriškai o paskui – pagal Įstatymo Nr. 2919/2001 24 straipsnį, ėmė laipsniškai prisitaikyti prie Įstatyme Nr. 2206/1994 lošimo namams nustatytų reikalavimų, kad pasirengtų šių dviejų anksčiau valstybei priklausiusių klubų visiškam licencijavimui ir privatizavimui. Šiuo pereinamuoju laikotarpiu ETA pervedinėjo valstybei 80 % 6 EUR įėjimo į *Mont Parnès* ir Korfu lošimo namus bilieto kainos. Remiantis Komisijai pateikta informacija, naujas ministro sprendimas niekada nebuvo priimtas ir Korfu lošimo namai toliau ėmė 6 EUR už įėjimą iki pat privatizavimo 2010 m. rugpjūčio mėn. ⁽⁸⁾, kai šie lošimo namai už įėjimą pradėjo imti 15 EUR.

⁽¹⁾ 1951 m. sausio 8 d. Įstatymas Nr. 1624/1951, kuriuo patvirtinamas, keičiamas ir papildomas Įstatymas Nr. 1565/1950 dėl Graikijos turizmo organizacijos įkūrimo (*Νόμος 1624, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 7*).

⁽²⁾ 1960 m. rugsėjo 29 d. Dekretas Nr. 4109/1960, kuriuo keičiamas ir papildomas teisės aktas dėl Graikijos turizmo organizacijos ir tam tikros kitos nuostatos (*Νομοθετικό Διάταγμα 4109, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 153*).

⁽³⁾ 1993 m. liepos 19 d. Įstatymas Nr. 2160/1993 dėl turizmo ir kitų klausimų (*Νόμος 2160, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 118*).

⁽⁴⁾ 1953 m. lapkričio 10 d. įstatymo galią turintis Dekretas Nr. 2687/1953 dėl užsienio kapitalo investicijų ir apsaugos (*Νομοθετικό Διάταγμα 2687, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 317*).

⁽⁵⁾ Salonikų lošimo namams buvo leista taikyti įstatymo galią turinčio Dekreto Nr. 2687/1953 nuostatas pagal 1995 m. rugpjūčio 9 d. Prezidento dekretą (PD) Nr. 290/1995, patvirtinantį įmonės *Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki* užsienio kapitalo investicijas (*Προεδρικό Διάταγμα 290, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 163*), kuriame jie buvo prilyginti *Mont Parnès* ir Korfu lošimo namams.

⁽⁶⁾ Žr. sprendimo pradėti procedūrą 16, 17 ir 18 konstatuojamąsias dalis.

⁽⁷⁾ *Mont Parnès* lošimo namų veiklos vykdytoja buvo *Elliniko Kasino Parnithas A.E.* (EKP) – 2001 m. įsteigta ETA patronuojamoji įmonė, kurią visiškai kontroliavo Graikijos valstybė.

⁽⁸⁾ Remiantis oficialaus tyrimo metu iš Graikijos valdžios institucijų gauta informacija, Korfu lošimo namai privatizuoti 2010 m. rugpjūčio 30 d., po tarptautinio kvietimo dalyvauti konkurse visą *Elliniki Kazino Kerkyras AE* (EKK) akcinį kapitalą pardavus *V&T Corfu Ependyseis Casino AE*, kurią įsteigė konkurso laimėtojas konsorciumas *Vivere Entertainment Emporiki & Symmetochon AE – Theros International Gaming Inc.* EKK buvo įsteigta 2001 m. kaip ETA patronuojamoji įmonė.

- (28) Pagal Įstatymą Nr. 2206/1994 Rodo lošimo namų licencija buvo išduota 1996 m. ⁽¹⁾ Tačiau lošimo namai sumažintą įėjimo bilietai kainą taikė iki 1999 m. ir pradėjo taikyti 15 EUR rinkliavą tik po jų privatizavimo 1999 m. balandžio mėn.
- (29) 2012 m. lapkričio mėn. Graikijoje buvo priimtas naujas teisės aktas ⁽²⁾, kuriuo buvo nustatyta vienoda reguliuojama 6 EUR įėjimo rinkliava visiems – valstybiniais ir privatiems – lošimo namams ir visų lošimo namų prievolė pasilikti 20 % (1,20 EUR) įėjimo kainos kaip atlygį už bilieto išdavimą ir sąnaudų padengimą, o likusius 80 % (4,80 EUR) kiekvieną mėnesį perduoti valstybei kaip valstybės rinkliavą. Graikija patvirtino, kad šis teisės aktas galioja iki dabar.

3. PAGRINDAS PRADĖTI PROCEDŪRĄ

- (30) Komisija pradėjo oficialų tyrimą pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, nes jai kilo abejonų, susijusių su diskriminaciniu kelių konkrečiai nurodytų Graikijos lošimo namų, kuriems buvo taikoma palankesnė mokestinė tvarka nei kitiems šalies lošimo namams, mokestiniu vertinimu.
- (31) Komisijos nuomone, ginčijama priemonė nukrypsta nuo bendrųjų Graikijos teisės normų, kuriose nustatytas įprastas nuo įėjimo į lošimo namus kainos imamas dydis, ir taip pagerinta pagalbos gavėjų konkurencinė padėtis.
- (32) Atrodė, kad ginčijama priemonė reiškė Graikijos valstybės viešųjų pajamų praradimą ir ja suteiktas pranašumas lošimo namams, už įėjimą imantiems mažesnę mokestį. Į Graikijos valdžios institucijų argumentą, kad tiesioginis mažesnės įėjimo kainos teikiamos naudos gavėjas yra klientas, Komisija atsakė, kad subsidija vartotojams gali būti laikoma valstybės pagalba įmonei, jeigu jos sąlyga yra šios įmonės parduodamos konkrečios prekės vartojimas arba teikiamos paslaugos naudojimas ⁽³⁾.
- (33) Komisija taip pat pažymėjo, kad apmokestinimo lygis neatrodė nustatytas atsižvelgiant į atskirų lošimo namų aplinkybes ⁽⁴⁾; Komisija padarė pirminę išvadą, kad priemonė yra pasirinktinio pobūdžio ⁽⁵⁾.
- (34) Komisijos nuomone, ginčijama priemonė galėjo iškreipti Graikijos lošimo namų tarpusavio konkurenciją ir verslo įsigijimo rinką Europoje. Komisija teigė visiškai gerbianti valstybių narių teisę reglamentuoti lošimus jų teritorijoje, laikantis Sąjungos teisės, tačiau nesutiko, kad darytina išvada, jog nagrinėjama priemonė negali iškreipti konkurencijos ir neturi poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai. Šiame sektoriuje veikiančios veiklos vykdytojai dažnai yra tarptautinės viešbučių grupės, kurių sprendimui investuoti priemonė gali turėti įtakos ir lošimo namai gali būti traukos centras turistams apsilankyti Graikijoje. Todėl Komisija padarė išvadą, kad priemonė galėjo iškreipti konkurenciją ir paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą ⁽⁶⁾.
- (35) Komisija iš pradžių laikėsi nuomonės, kad priemonė yra neteisėta pagalba, nes Graikijos valdžios institucijos ją įgyvendino be išankstinio Komisijos pritarimo, ir todėl jai taikomas tuo metu galiojusio Procedūrų reglamento (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999 ⁽⁷⁾) 15 straipsnis dėl pagalbos susigrąžinimo ⁽⁸⁾.
- (36) Komisija nenustatė jokių priežasčių, dėl kurių ginčijamą priemonę būtų galima laikyti suderinama su vidaus rinka; priemonė atrodė esanti nepagrįsta pagalba lošimo namų, kuriems ji taikoma, veiklai ⁽⁹⁾.
- (37) Komisija pažymėjo, kad, jeigu pasitvirtintų jos abejonės dėl to, kad priemonė reiškia neteisėtą valstybės pagalbą, pagal Procedūrų reglamento 14 straipsnio 1 dalį ji privalėtų įpareigoti Graikiją susigrąžinti pagalbą iš jos gavėjų, nebent tai prieštarautų bendrajam teisės principui ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ 1996 m. gegužės 29 d. ministro sprendimu Nr. T/633.

⁽²⁾ 2012 m. lapkričio 12 d. Įstatymas Nr. 4093/2012, Oficialusis leidinys Nr. I 222.

⁽³⁾ Žr. sprendimo pradėti procedūrą 19–23 konstatuojamąsias dalis.

⁽⁴⁾ Žr. sprendimo pradėti procedūrą 26, 27, 28 ir 37 konstatuojamąsias dalis.

⁽⁵⁾ Žr. sprendimo pradėti procedūrą 24–29 konstatuojamąsias dalis.

⁽⁶⁾ Žr. sprendimo pradėti procedūrą 30, 31 ir 32 konstatuojamąsias dalis.

⁽⁷⁾ 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

⁽⁸⁾ Žr. sprendimo pradėti procedūrą 34 ir 35 konstatuojamąsias dalis.

⁽⁹⁾ Žr. sprendimo pradėti procedūrą 36, 37 ir 38 konstatuojamąsias dalis.

⁽¹⁰⁾ Žr. sprendimo pradėti procedūrą 39 ir 40 konstatuojamąsias dalis.

4. GRAIKIJOS IR SUINTERESUOTŲJŲ TREČIŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (38) Vykstant oficialiai tyrimo procedūrai, Komisija gavo pastabų iš Graikijos, *Mont Parnès*, Salonikų ir Lutrakio lošimo namų.

4.1. Graikijos ir *Mont Parnès* bei Salonikų lošimo namų pastabos

- (39) Kadangi pagalbos gavėjų *Mont Parnès* ir Salonikų lošimo namų atstovo pateiktos pastabos ir iš Graikijos valdžios institucijų gautos pastabos iš esmės nesiskiria, jos kartu apibendrinamos šiame skyriuje.
- (40) Ir Graikijos valdžios institucijos, ir *Mont Parnès* bei Salonikų lošimo namai ginčija valstybės pagalbos buvimą motyvuodami tuo, kad valstybė neatsisako jokių pajamų, o net jeigu ir atsisako, lošimo namai negauna jokios naudos.
- (41) Graikijos valdžios institucijų teigimu, kainų skirtumai yra tik kainų reguliavimo dalykas, nes padidintas mokestis yra vienoda atitinkamos išduodamų įėjimo bilietų kainos dalis.
- (42) Pasak Graikijos valdžios institucijų, tikslas, kurio siekta nustatant įėjimo kainą ir reikalaujant mokėjimo valstybei, yra ne didinti valstybės pajamas, bet atgrasyti mažai pajamų gaunančius asmenis nuo azartinių lošimų. Tai, kad iš įėjimo bilietų valstybė taip pat gauna pajamų, nekeičia jų kaip kontrolės priemonės pobūdžio. Todėl Graikijos valdžios institucijos mano, kad reikalavimas išduoti įėjimo bilietą į lošimo namų lošimo zonas įeinantiems klientams už nustatytą kainą yra administracinė kontrolės priemonė, kuria nustatoma rinkliava, tačiau ji nėra mokesčio pobūdžio ir negali būti laikoma mokesetine našta, kaip konstatuota Valstybės tarybos (Graikijos aukščiausiojo administracinio teismo) sprendime Nr. 4027/1998.
- (43) Dėl skirtingiems lošimo namams taikomų skirtingų kainų Graikija nurodo, kad skiriasi įvairių lošimo namų ekonominės ir socialinės aplinkybės ir todėl jų negalima lyginti. Graikijos valdžios institucijos teigia, kad kainų skirtumai pateisinami viešosios tvarkos sumetimais. Jos visų pirma teigia, kad „skirtingų lošimo namų aplinkybės pateisina ir visiškai atitinka skirtingos bilieto kainos nustatymo praktiką šalia didelių miesto centrų esančių lošimo namų <...> ir kaimo vietovėse esančių lošimo namų <...>, kur gyvena daugiausia kaimo gyventojai, kurių daugumos pajamos ir išsilavinimas yra menkesni ir kuriuos atgrasyti nuo azartinių lošimų reikia labiau nei miesto vietovių gyventojus“.
- (44) Atsakydamos į skundo pateikėjo Lutrakio lošimo namų pastabą, kad 2010 m. privatizavus Korfu lošimo namus įėjimo kaina nuo 6 EUR padidėjo iki 15 EUR, Graikijos valdžios institucijos nurodo, kad tolima geografinė Korfu salos padėtis reiškia, kad Korfu lošimo namai nekonkuruoja su jokiais kitais Graikijos lošimo namais, todėl konkurencija negali būti iškreipiama. Graikijos valdžios institucijos taip pat teigia, kad privaloma, jog įėjimo kaina būtų atgrasanti, siekiant apsaugoti Korfu gyventojus, nes po privatizavimo pasikeitus lošimo namų veiklos sąlygoms neišvengiamai gerokai pailgės jų darbo valandos, padidės bendras veiklos lygis ir patrauklumas.
- (45) Jeigu pranašumas ir suteikiamas mažesnę kainą imantiems lošimo namams, nes jie pritraukia daugiau klientų, Graikijos valdžios institucijos ir *Mont Parnès* bei Salonikų lošimo namai nesutinka su nuomone, kad būtina prarandamos valstybės pajamos. Be to, nėra aišku, kad, jeigu įėjimo kaina būtų didesnė, šie tariami pagalbos gavėjai surinktų valstybei daugiau pajamų, todėl tariamos negautos pajamos yra hipotetinės. Graikijos valdžios institucijos ir *Mont Parnès* bei Salonikų lošimo namai teigia, kad dėl mažesnės įėjimo kainos naudą gauna klientas ir kad kainos dalis, kuri lieka lošimo namams, yra didesnė tuose lošimo namuose, kuriuose imama 15 EUR įėjimo kaina, ir tai yra naudinga didesnę kainą nustačiusiems lošimo namams.
- (46) Graikijos valdžios institucijos ir *Mont Parnès* bei Salonikų lošimo namai taip pat tvirtina, kad poveikio konkurencijai ar prekybai nėra, nes kiekvienas lošimo namas turi vietos rinką. Jie nesutinka, kad galima konkurencija su kitų rūšių azartiniais lošimais, apie kurią kalbama sprendime pradėti procedūrą, ir pažymi, kad azartiniai lošimai internetu šiuo metu Graikijoje yra neteisėti.
- (47) Graikijos valdžios institucijos ir *Mont Parnès* bei Salonikų lošimo namai teigia, kad net jeigu ir būtų pripažinta, jog sumažinta 6 EUR įėjimo kaina galėjo ar dar gali paveikti užsienio įmonės sprendimą investuoti į Graikijos lošimo namus, užsienio įmonė visada galės pasinaudoti įstatymo galia turinčiu Dekretu Nr. 2687/1953, kaip tai padarė *Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki (Salonikai) AE* Salonikų lošimo namų atveju.

- (48) Skundo pateikėjas teigia, kad pagalbos gavėjai gali neapmokestinti įėjimo, tačiau vis vien turi mokėti 80 % įmoką, ir, jo teigimu, tai labai aiškiai rodo, kad priemonė yra valstybės pagalba; Graikijos valdžios institucijos atsako, kad ši praktika yra išimtinė, nes lošimo namai šia galimybe naudojasi, kad siūlytų nemokamą įėjimą daugiausia labai svarbiems asmenims arba įžymybėms ir kad ši praktika prieštarauja mokesčių teisei (Įstatymas Nr. 2238/1994), nes 80 % bilieto kainos mokėjimas valstybei iš pačios įmonės išteklių nepripažįstamas produktyviomis išlaidomis ir negali būti atskaitytas iš įmonės pajamų, todėl taip besielgianti įmonė patiria didelę mokestinę našta.
- (49) Graikijos valdžios institucijos ir *Mont Parnès* bei Salonikų lošimo namai dar atkreipia Komisijos dėmesį į kitus lošimo namų skirtumus pagal įvairias mokesčių ir reguliavimo priemones. Jie teigia, kad šie skirtumai yra palankūs skundo pateikėjui Lutrakio lošimo namams ir kompensuoja pranašumus, kurių jų gavėjai įgyja dėl mažesnės įėjimo kainos. Kiekvienas lošimo namai moka metinio bendrojo pelno dalį valstybei; svarbiausia čia nurodyta priemonė yra tokia, kai pagal įstatymą iš Lutrakio lošimo namų reikalaujama mažesnės dalies nei iš kitų. Komisija pirmiausia pažymi, kad, jeigu iš tikrųjų egzistuoja kitos Graikijos valdžios institucijų ir *Mont Parnès* bei Salonikų lošimo namų nurodytos priemonės, jos gali būti atskira pagalbos priemonė Lutrakio lošimo namams, jeigu tik yra įvykdytos visos galiojančių Sąjungos valstybės pagalbą reglamentuojančių teisės aktų sąlygos. Tačiau bet kuriuo atveju jos skiriasi nuo vertinamos priemonės ir nepatenka į šio sprendimo taikymo sritį.
- (50) Graikijos valdžios institucijos ir *Mont Parnès* bei Salonikų lošimo namai nepateikė jokių pastabų dėl kokios nors pagalbos suderinamumo ir teisėtumo.
- (51) Atsižvelgdamos į naujas pastabas, kurias skundo pateikėjas pateikė 2017 m. balandžio 14 d., visų pirma į tvirtinimą, kad dėl didesnio pagalbą gaunančių lošimo namų, kurie taikė mažesnę įėjimo rinkliavą ir dažnai siūlydavo nemokamą įėjimą, patrauklumo buvo iškraipyta paklausa ir padidėjo bendros pajamos, todėl buvo suteiktas pranašumas (žr. 56 konstatuojamąją dalį), Graikijos valdžios institucijos tvirtina, kad nėra ryšio tarp mažesnės įėjimo rinkliavos arba nemokamo įėjimo ir didesnių atitinkamų lošimo namų bendrų pajamų.

4.2. Iš Lutrakio lošimo namų gautos pastabos

- (52) Lutrakio lošimo namai teigia, kad nacionalinės teisės aktuose nustatytos priemonės reiškia mokestinę diskriminaciją tam tikrų lošimo namų naudai, nes vienoda nuo įėjimo bilieto kainos skaičiuojama 80 % rinkliava, kuri turi būti pervesta valstybei, taikoma skirtingai mokesčio bazei, t. y. dviem skirtingoms valstybės nustatytoms įėjimo kainoms. Pagalbą gaunančių lošimo namų įėjimo kaina yra gerokai mažesnė nei įėjimo į kitus lošimo namus kaina (6 EUR vietoj 15 EUR), todėl valstybė praranda pajamas, ir, atsižvelgiant į tai, kad taip iškreipiama konkurencija, teikiama valstybės pagalba.
- (53) Lutrakio lošimo namai taip pat tvirtina, kad priemonė nėra objektyviai pateisinama, nes mažesnės įėjimo į pagalbą gaunančius lošimo namus kainos nustatymas iš tikrųjų prieštarauja socialiniam tikslui ir įėjimo į lošimo namus kainos nustatymo pateisinimui bei ypatybėms, kurios buvo aptartos Valstybės tarybos sprendime Nr. 4027/1998. Lutrakio lošimo namų teigimu, negalima pagrįstai teigti, kad administracinės kontrolės ir socialinės apsaugos tikslus galima pasiekti taikant skirtingą įėjimo bilietų kainą – įėjimas į *Mont Parnès* lošimo namus, esančius tik maždaug 20 km nuo miesto centro, kainuoja 6 EUR, į Lutrakio lošimo namus, nuo Atėnų miesto centro nutolusius maždaug 85 km, įėjimas kainuoja 15 EUR; įėjimas į Salonikų lošimo namus, esančius tik apie 8 km nuo Salonikų miesto centro, kainuoja 6 EUR, o Chalkidikėje, esančioje maždaug 120 km nuo Salonikų miesto centro, įėjimas į lošimo namus kainuoja 15 EUR.
- (54) Lutrakio lošimo namai pažymi, kad anksčiau Graikija yra teigusi, jog mažesnė 6 EUR įėjimo kaina yra grindžiama ypatingomis kiekvienų pagalbą gaunančių lošimo namų aplinkybėmis, daugiausia susijusiomis su geografine vieta (kuri lemia tam tikras ekonomines, socialines, demografines ir kitas specifines ypatybes), tačiau 2010 m. rugpjūčio mėn. po privatizavimo Korfu lošimo namai be jokio paaiškinimo, kodėl šios ypatingos aplinkybės nebetaikomos, už įėjimą pradėjo imti 15 EUR mokesť.
- (55) Dėl atskirų Graikijos ir *Mont Parnès* lošimo namų nurodytų priemonių, kurios, jų nuomone, yra palankios Lutrakio lošimo namams, pagrindinė iš jų – esą Lutrakio lošimo namai moka valstybei mažesnę nei kiti lošimo namai metinio bendrojo pelno dalį, Lutrakio lošimo namai nurodo, kad iš tikrųjų pagal atskirą susitarimą su valdžios institucijomis jie yra sumokėję tiek pat, kiek ir jų konkurentai.

- (56) 2017 m. balandžio 14 d. pateiktose pastabose Bendrajam Teismui panaikinus 2011 m. galutinį sprendimą Lutrakio lošimo namai pabrėžia, kad nagrinėjama priemone suteikiamą pranašumą sudaro didesnis naudą gaunančių lošimo namų patrauklumas ir jo lemiamas bendrų naudos gavėjų pajamų padidėjimas. Lutrakio lošimo namų teigimu, Komisija turėtų nustatyti tokį pranašumą ir priimti naują galutinį sprendimą pripažindama, kad nagrinėjama priemone buvo suteiktas toks pranašumas naudos gavėjams, atsižvelgiant į visą informaciją, kurią Graikijos valdžios institucijos pateikė vykstant tyrimui iki 2011 m. galutinio sprendimo.
- (57) Be to, Lutrakio lošimo namai tvirtina, kad naudą gaunančių lošimo namų dažnai taikoma nemokamo įėjimo praktika turi būti laikoma atskiru trečiuoju suteikto pranašumo elementu. Dėl šio elemento Lutrakio lošimo namai prašo Komisijos pateikti visą informaciją ir įrodymus, reikalingus įrodyti, kad nemokamo įėjimo praktika buvo įprasta ir dažnai taikoma bei viršijo 1995 m. ministro sprendime numatytos išimties tikslus.
- (58) Lutrakio lošimo namai tvirtina, kad priemonė taip pat atitinka kitus valstybės pagalbos kriterijus ir yra nesuderinama su vidaus rinka, todėl Komisija turėtų priimti naują galutinį sprendimą, kuriuo turėtų pripažinti, kad priemonė buvo neteisėtai įgyvendinta pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį, ir įpareigoti susigrąžinti pagalbą.

5. PRIEMONĖS VERTINIMAS

- (59) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, dėl kurios, palaikant tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipoma arba gali būti iškraipyta konkurencija, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai. Kad priemonę būtų galima laikyti valstybės pagalba pagal minėtą straipsnio dalį, ji turi atitikti visas toje straipsnio dalyje nustatytas sąlygas. Pirma, turi būti valstybės įsikišimas arba įsikišimas naudojant valstybinius išteklius. Antra, įsikišimas turi būti toks, kad galėtų padaryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai. Trečia, dėl įsikišimo įmonė, kuriai skirta priemonė, turi įgyti atrankų pranašumą. Ketvirta, dėl įsikišimo turi arba gali būti iškraipoma konkurencija ⁽¹⁾.
- (60) Dėl trečiosios valstybės pagalbos sąlygos, siekiant užtikrinti, kad ne visos valstybės priemonės, kuriomis suteikiamas pranašumas, (t. y. pagerinama įmonės grynoji finansinė pozicija) būtų laikomos valstybės pagalba ir kad valstybės pagalba būtų laikomos tik priemonės, kuriomis toks pranašumas atrankiuoju būdu suteikiamas tam tikroms įmonėms, tam tikrų kategorijų įmonėms arba tam tikriems ekonomikos sektoriams, pranašumo sąlygos ir atrankumo sąlygos atskiriamos ⁽²⁾.
- (61) Pranašumas – tai bet kokia ekonominė nauda, kurios įmonė nebūtų galėjusi gauti įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. be valstybės intervencijos ⁽³⁾. Svarbu ne valstybės intervencijos priežastis ar tikslas, o tik priemonės poveikis įmonei ⁽⁴⁾. Jeigu įmonės finansinė padėtis pagerėja dėl valstybės intervencijos, įvykdytos sąlygomis, besiskiriančiomis nuo įprastų rinkos sąlygų, vadinasi, įmonei suteiktas pranašumas. Kad tai būtų galima įvertinti, įmonės finansinė padėtis pritaikius priemonę turėtų būti palyginta su jos finansine padėtimi tuo atveju, jeigu priemonės nebūtų imtasi ⁽⁵⁾. Svarbu tik priemonės poveikis įmonei, todėl tai, ar pranašumą įmonė įgijo priverstinai, t. y. ji negalėjo jo išvengti ar atsakyti, nėra svarbu ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ 2016 m. gruodžio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija/World Duty Free Group*, sujungtos bylos C-20/15 P ir C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, 53 punktas ir jame nurodyta teismo praktika.

⁽²⁾ Žr. Sprendimo *Komisija/World Duty Free Group*, sujungtos bylos C-20/15 P ir C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, 56 punktą ir Sprendimo *P Oy*, C-6/12, ECLI:EU:C:2013:525, 18 punktą.

⁽³⁾ 1996 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *SFEI ir kiti*, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60 punktas; 1999 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ispanija/Komisija*, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41 punktas.

⁽⁴⁾ 1974 m. liepos 2 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Italija/Komisija*, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, 13 punktas.

⁽⁵⁾ 2003 m. spalio 15 d. Komisijos sprendimo 2004/339/EB dėl priemonių, kurias Italija suteikė įmonei „RAI SpA“ (OL L 119, 2004 4 23, p. 1), 69 konstatuojamoji dalis; 1998 m. lapkričio 26 d. generalinio advokato N. Fennelly išvada byloje *Prancūzija/Komisija*, C-251/97, ECLI:EU:C:1998:572, 26 punktas.

- (62) Nustatant, ar tam tikra priemone įmonei suteikiamas pranašumas, tiksliai tos priemonės forma taip pat yra nesvarbi⁽¹⁾. Taikant valstybės pagalbos sąvoką svarbu ne tik suteikiami teigiami ekonominiai pranašumai, pranašumas gali būti igyjamas ir dėl palengvintos ekonominės naštos. Tai plati kategorija, apimanti bet kokią įmonės biudžetą paprastai įtraukiamų mokesčių mažinimą⁽²⁾. Tai apima visus atvejus, kuriais yra sumažinamos ekonominės veiklos vykdytojų ekonominei veiklai būdingos išlaidos⁽³⁾.
- (63) 2014 m. sprendime Bendrasis Teismas nusprendė, kad skirtingas mokestis, renkamas už įėjimą į Graikijos valstybinius lošimo namus ir privačius lošimo namus, nebuvo valstybiniam lošimo namams taikoma mokesčių lengvata, dėl kurios atsiranda pranašumas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Bendrasis Teismas nusprendė, kad „iš nagrinėjamos priemonės matyti, kad lošimo namų valstybei pervestos sumos už įėjimo bilietus yra tik proporcinga dalis to, ką kiekvienas lošimo namas gauna už parduotus įėjimo bilietus. Todėl <...> nagrinėjama priemonė nėra mokesčio bazės sumažinimas, nes visų lošimo namų pervestina suma sudaro 80 % viso realiai surinkto įėjimo mokesčio. <...> [Kadangi] visų lošimo namų valstybei mokėtina 80 % dalis apskaičiuojama proporcingai jų realiai gautoms pajamoms už parduotus įėjimo bilietus“⁽⁴⁾, „aplinkybės, kad dėl nagrinėtos priemonės lošimo namai, taikę 6 EUR įėjimo mokestį, pervesdavo valstybei mažesnes sumas nei tos, kurias valstybei pervesdavo lošimo namai, turėję taikyti 15 EUR įėjimo mokestį, nepakanka, kad būtų pripažintas pirmos kategorijos lošimo namų pranašumas“⁽⁵⁾.
- (64) 2015 m. nutartimi Teisingumo Teismas pritarė šiems argumentams nurodydamas, kad „Bendrasis Teismas pagrįstai rėmėsi aplinkybe, kad dviejų absoliučių Graikijos valstybei mokėtinų sumų skirtumas atitinką tokią patį skirtingų sumų, kurias gauna dviejų kategorijų lošimo namai, procentinį dydį“⁽⁶⁾.
- (65) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad nagrinėjama priemonė nesuteikiamas pranašumas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- (66) Dėl nemokamo įėjimo praktikos Teisingumo Teismas 2014 m. sprendime konstatavo, kad „lošimo namai, kurie taiko 6 EUR įėjimo mokestį, yra palankesnėje padėtyje, nes, gavę tokią patį įėjimo mokestį (lygų nuliui), jie perveda valstybei mažesnę sumą nei ta, kurią turi pervedti 15 EUR įėjimo mokestį taikantys lošimo namai“⁽⁷⁾. Tačiau jis vėliau nusprendė, kad įėjimo į Graikijos lošimo namus rinkliavų sistema nesuteikiamas pranašumas lošimo namams, kurie taiko 6 EUR įėjimo rinkliavą, todėl negali būti laikoma, kad nemokamo įėjimo sistema sustiprina tokios sistemos suteikiamą pranašumą⁽⁸⁾. Jis taip pat konstatavo, kad „kadangi įėjimo į lošimo namus mokesčio sistema nesuteikia pranašumo, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, kalbant apie parduotus įėjimo bilietus ir apie tai, kad atitinkama valstybė narė gali leisti dėl konkrečių ir pateisinamų priežasčių, kaip antai reklamos ar socialinės pareigos, suteikti nemokamų įėjimo bilietų, ši valstybė narė pagrįstai gali nustatyti papildomą sąlygą, kad rinkliava, kurią ji būtų gavusi, jai būtų sumokėta ir nemokamų įėjimo bilietų išdavimo atveju“⁽⁹⁾. Todėl Bendrasis Teismas nesutiko, kad nemokamo įėjimo sistema suteikiamas atskiras ir konkretus pranašumas⁽¹⁰⁾.
- (67) 2015 m. nutartimi Teisingumo Teismas pritarė šiems argumentams nurodydamas, kad „Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad už parduotą įėjimo bilietą valstybei sumokėtų sumų skirtumu nesuteikiamas joks pranašumas lošimo namams, kuriems taikoma 6 EUR įėjimo rinkliava“, todėl nemokamo įėjimo praktika negali sustiprinti tokio pranašumo⁽¹¹⁾.
- (68) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad nemokamo įėjimo praktika nesuteikiamas pranašumas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

⁽¹⁾ 2003 m. liepos 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, 84 punktas.

⁽²⁾ 1994 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Banco Exterior de España*, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, 13 punktas; 2000 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija/Komisija*, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, 25 punktas; 1999 m. gegužės 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Italija/Komisija*, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, 15 punktas; 2005 m. kovo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Heiser*, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, 36 punktas.

⁽³⁾ 2003 m. lapkričio 20 d. Teisingumo Teismo sprendimas *GEMO SA*, C-126/01, ECLI:EU:C:2003:622, 28–31 punktai.

⁽⁴⁾ 2014 m. sprendimo 55 punktas.

⁽⁵⁾ Ten pat, 57 punktas.

⁽⁶⁾ 2015 m. nutarties 35 punktas.

⁽⁷⁾ 2014 m. sprendimo 76 punktas.

⁽⁸⁾ Ten pat, 77 punktas.

⁽⁹⁾ Ten pat, 78 punktas.

⁽¹⁰⁾ Ten pat, 80 punktas.

⁽¹¹⁾ 2015 m. nutarties 55 punktas.

- (69) Galiausiai skundo pateikėjas tvirtina, kad įėjimo į Graikijos lošimo namus rinkliavų sistema didina valstybinių lošimo namų patrauklumą klientams dėl jų taikomos mažesnės reguliuojamos įėjimo rinkliavos ir bendras pajamas (t. y. iš kitų šaltinių – lošimo, apgyvendinimo, barų ir restoranų paslaugų – gaunamas pajamas), todėl mažesnėmis įėjimo rinkliavomis pritraukiama papildomų klientų. Kaip ir nemokamo įėjimo atveju, atsižvelgiant į tai, kad pačia įėjimo į Graikijos lošimo namus rinkliavų sistema nesuteikiamas pranašumas valstybiniam lošimo namams, negalima teigti, kad dėl didesnio patrauklumo arba papildomų pajamų iš papildomų klientų, kuriuos pritraukė mažesnė įėjimo rinkliava, suteikiamas pranašumas. Bet kuriuo atveju, jeigu būtų galima įrodyti tokio pranašumo buvimą, pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį pagalba laikomi tik pranašumai, kurie tiesiogiai arba netiesiogiai suteikiami iš valstybinių išteklių ⁽¹⁾. Teisingumo Teismo tvirtinimu, dėl reguliavimo priemonių atsirandantis neigiamas netiesioginis poveikis valstybės pajamoms nelaikomas valstybinių išteklių perdavimu, jeigu tai yra tokioms priemonėms būdinga savybė ⁽²⁾. Pavyzdžiui, nacionalinės reguliavimo nuostatos, kuriose nustatoma mažiausia tam tikrų prekių kaina, nėra susijusios su valstybinių išteklių perdavimu ⁽³⁾. Nors dėl skirtingo dydžio mokesčio, kurį valstybiniai ir privatūs lošimo namai perveda Graikijos valstybei, prarandami valstybiniai išteklių, vien dėl to, kad valstybiniam lošimo namams buvo leidžiama taikyti mažesnę įėjimo rinkliavą nei privatiems lošimo namams, valstybiniai išteklių nėra prarandami. Todėl Komisija daro išvadą, kad pranašumas, kurį pripažinti prašo skundo pateikėjas, net jeigu būtų įrodytas, nėra suteikiamas iš valstybinių išteklių pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- (70) Kadangi priemonė gali būti laikoma valstybės pagalba tik tada, kai įvykdytos visos keturios SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos, nereikia nagrinėti, ar šiuo atveju ji atitinka kitas sąlygas.

6. IŠVADA

- (71) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad įėjimo į Graikijos lošimo namus rinkliavų sistema, galiojusi iki 2012 m. lapkričio mėn., nėra pagalba, kaip nustatyta SESV 107 straipsnio 1 dalyje.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įėjimo į Graikijos lošimo namus rinkliavų sistema, galiojusi iki 2012 m. lapkričio mėn., nėra pagalba, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Graikijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2018 m. rugpjūčio 9 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Komisijos narė

⁽¹⁾ 1978 m. sausio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Van Tiggele*, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, 25 ir 26 punktai; 1996 m. gruodžio 12 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Air France/Komisija*, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, 63 punktas.

⁽²⁾ 2001 m. kovo 13 d. Sprendimas *Preussen Elektra*, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, 62 punktas.

⁽³⁾ 1978 m. sausio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Van Tiggele*, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, 25 ir 26 punktai.